

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Klimat- och näringslivsdepartementet

Yttrande över En ny beredskapssektor (SOU 2024:19)

Enligt övergångsbestämmelser i förordning (2024:183) ska denna förordning inte tillämpas för kommittéer och särskilda utredare som tillkallats före det att den förordningen trädde i kraft, den 6 maj 2024. Den utredning vars delbetänkande detta yttrande avser tillträdde före det ikraftträdandet och konsekvensutredningen bedöms därför enligt den tidigare förordningen, som var i kraft när utredningen genomförde sin konsekvensutredning.

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen utifrån förutsättningarna i utredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

I det remitterade delbetänkandet föreslås att Tillväxtverket tilldelas ansvar för industripolitiken, att en ny beredskapssektor bildas för industri, bygg och handel, att Tillväxtverket, Boverket och Sveriges geologiska undersökningar (SGU) blir beredskapsmyndigheter inom sektorn samt att Tillväxtverket blir sektorsansvarig myndighet inom beredskapssektorn.

Förslagets datum för ikraftträdande föreslås vara 1 januari 2025.

I delbetänkandet görs också överväganden för vidare analys och bedömningar gällande frågor som är av relevans för näringslivet i fråga om beredskap och dess regelverk.

Konsekvenser för företagen

Förslagsställaren anger att förslaget väntas öka försörjningsberedskapen inom industrin, bygg- och anläggningssektorn samt parti- och detaljhandeln utom dagligvaruhandeln samt apotekshandel och handel med sjukvårdsartiklar. Det beräknas även medföra att berörda företag inom sektorn får en plattform för samverkan inom den statliga förvaltningen att vända sig till. Förslaget ska också innebära ökad uppgiftslämning från företagen, vilket anges vara ett problem som gäller för berörda företag inom samtliga beredskapssektorer. Frågan om it-säkerhet har framförts som ett område som kan påverka företagen särskilt. Förslagsställaren anger också att små företag kan komma att påverkas mer av att inkluderas inom beredskapen eftersom de har svårare att överblicka omvärldsläget och hantera risker för avbrott, de beskrivs även ha svårare att påverka situationen genom att till exempel byta leverantör. Små företag bedöms därför av utredningen få större nytta av en gemensam beredskapsplanering än större företag som enligt utredningen själva uppger sig ha en

fungerande kontinuitetshandling. Vidare uppges i konsekvensutredningen att små företag är känsliga för ökade kostnader för uppgiftslämning.

Regelrådets bedömning

Regelrådet ska bedöma om förslagets konsekvensutredning uppfyller kraven som ställs i förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Om ett förslag inte anses medför effekter av betydelse för företag kan Regelrådet svara på en remiss med så kallat kanslisvar där Regelrådet inte bedömer konsekvensutredningen. Om ett förslag som remitterats till Regelrådet inte anses medför effekter av betydelse för företag bör det tydligt motiveras. I detta fall anser Regelrådet att förslagsställaren bedömt att förslaget kommer ha effekter av betydelse för företag och en konsekvensutredning enligt 6 och 7 §§ i nämnda förordning ska därmed göras. Regelrådet kan konstatera att den konsekvensutredning som finns i remissen inte uppfyller kraven på en sådan. Visserligen framgår förslagets bakgrund, syfte och effekter om ingen reglering kommer till stånd. Men enligt Regelrådets bedömning saknas tillräckliga beskrivningar för övriga delar. Framför allt anser Regelrådet att konsekvensutredningen inte svarar på frågan om hur företagen inom industri, bygg och handel påverkas av att deras verksamhet nu kan omfattas av beredskapssektorn och myndigheternas uppdrag för svensk beredskap. Det anges till exempel att förslaget väntas öka försörjningsberedskapen inom industrin, bygg- och anläggningssektorn och viss del av handelssektorn men det är inte tydligt vad *ökad försörjningsberedskap* innebär för företagen, eller om det är något följer av direkta krav på företagen eller om det skulle ske på frivillig basis. Vidare beskrivs inte berörda företag utifrån bransch, vilket Regelrådet anser vara av vikt givet att utredningen föreslår en ny beredskapssektor. Det beskrivs inte heller hur berörda företags kostnader, tidsåtgång eller verksamhet kan komma att påverkas av till exempel ökad uppgiftslämning eller hur förslaget hur det kan påverka konkurrensförhållandena för berörda företag.

Utifrån vad som framgår av delbetänkandet anser Regelrådet att förslagsställaren beskrivit hur förslaget anses vara angeläget och får anses vara tydligt att förslaget är en del av en större helhet som kommer presenteras vid utredningen slutbetänkandet. Regelrådet skulle därmed kunna dra slutsatsen att en konsekvensutredning med beskrivningar om hur detta samt kommande förslag kan komma att påverka berörda företag kommer inkluderas i det kommande slutbetänkande. Men Regelrådet anser det inte tydliggjort om det är förlagsgivarens intention eller om det enbart saknas en motivering till att beskrivningarna inte gjorts i denna remiss.

Regelrådet anser det tydliggjort att uppbygganden av svensk försörjningsberedskap är en komplex uppgift och konsekvenserna av de förslag som ställs inte alltid kan konkretiseras fullt ut som i konventionella regelförslag. Men den aktuella frågan om vad beredskapsregelverken i del och samlat kan innebära för näringslivet eller i denna utredning direkt berörda företag besvaras inte av detta delbetänkande. Regelrådet anser att denna utredning, liksom tidigare utredningar där näringslivets roll i uppbyggnaden av svensk beredskap, gjort mycket tydligt vilken väsentlig betydelse svenska företag har för beredskapen i fredstida krissituationer, höjd beredskap och ytterst krig, se till exempel utredningens bedömning på s. 34. Regelrådet menar att det därför också är av vikt att företagen ges möjlighet att förbereda sig för vad det en kris eller höjd beredskap innebär mer konkret, som tydliggörande om vilka regelverk och vilka rättigheter och skyldigheter som gäller, var informationen ska komma från och vilka kraven är på förberedelserna för eventualiteterna. Regelrådet har i närtid även granskat

andra utredningar¹ och anser att ingen utredning närmat sig frågorna på ett konkret sätt. Regelrådet menar att det är mycket angeläget att detta görs.

Det finns enligt Regelrådet flera relevanta perspektiv att beskriva i kommande konsekvensutredningar. Till exempel hur de olika scenariona om kris eller höjd beredskap kan ställa olika krav, hur olika typer av företag, vad gäller bransch eller storlek, kan ha olika roller och påverkas olika av beredskapsregelverken, hur dialogen med företagen ska arrangeras eller vilken typ av information som företagen kan behöva lämna över för de återkommande beredskapsanalyserna. För den sista delen anser även Regelrådet att den analysmodell som föreslås betänkandet En modell för svensk försörjningsberedskap (SOU 2023:50) är relevant. I Regelrådets yttrande över den tillhörande konsekvensutredningen framgår önskade förtydliganden som även kan vara relevanta för den nu aktuella utredningens arbete framöver. Det finns också ett behov av att förtydliga hur företagen påverkas av uppbyggnaden av svensk försörjningsberedskap, oavsett om det handlar om nya regler och skyldigheter eller att äldre regler ånyo börjar tillämpas. Om effekterna av kommande förslag inte kan förtydligas bör det tydligt motiveras och Regelrådet rekommenderar också att en tydlig plan görs för hur konsekvenserna för berörda företag ska förankras.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet utifrån förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#). Information och stöd utifrån den nya förordningen (2024:183) om konsekvensutredning finns på [Ekonomistyrningsverket](#).

---

¹ Se Regelrådets yttranden över En modell för svensk försörjningsberedskap (RR2023-223) och Livsmedelsberedskap för en ny tid (RR2024-43).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 26 juni 2024.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm (ordförande), Hans Peter Larsson, Peter Nilsson, Lennart Renbjör, och Lars Silver

Ärendet föredrogs av Anna-Sara Falk.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Anna-Sara Falk
Föredragande